

Levnedsbeskrivelse for:

Anders Martin Hansen (1863-19??) og Dorthea Marie Pedersen (1866-1902)

Min mormor Maries biologiske forældre

Udarbejdet af Anne-Mette Graubæk, 23. okt. 2011

Både Maries mor og far blev født som efternølere, dvs. med noget ældre søskende, og forældre der var over 40 år ved fødslen.

Maries far, **Anders Martin Hansen**, blev født i 1863 i Brændholt ca. 7 km syd for Kvandløse og ca. 15 km syd for Holbæk. Hans far (Hans Andersen) var husejer og urmager (43 år) og hans mor (Ane Marie) var syerske (40 år). Anders Martin blev født som efternøler i en børneflokk på fire. Der var seks år til hans nærmeste søster Ane Marie, og der var to ældre brødre på Lars Peder på 11 år og Christian på 15 år (han bliver senere hjulmand).

Maries farfar og farmor blev gift i 1847, som henholdsvis 25 og 23 årig. De første år af ægteskabet boede de i Sonderup, og efter et års tid fik de det første barn Christian (født 1848). I 1852 blev næste barn Lars Peder født, og to år senere blev storesøsteren, Ane Marie, født i 1854 i Køge, hvor de boede kortvarigt. Derefter gik der en årrække inden Anders Martin (Maries far) blev født, som den yngste af fire børn i 1863 i Brændholt. Hans ældste bror var på det tidspunkt 15 år, hans far var 42 og hans mor 40 år.

Ved folketællingen i 1880 havde Maries farforældre ingen hjemmeboende børn, så Anders Martin er kommet ud at tjene omkring konfirmationsalderen. Imidlertid havde de et plejebarn boende, Frederikke Marie Jespersen, som var 2 år. Hans Andersen havde været fadder ved plejebarnets dåb, og hendes mor var 21 og ugift ved fødslen, barnefaderen var murersvend fra Holbæk. Også tidligere i deres liv havde Hans og Ane Marie haft et plejebarn boende (2 år født i København), nemlig i forbindelse med deres afrejse fra Sædder sogn til Køge i 1855, hvor de selv havde to små børn.

Maries forældre blev gift i foråret 1889, Anders Martin var 25 år, og Dorthea Marie var 23 år. I folketælling fra 1890 boede, ægteparret og den førstefødte søn i Brændholt sammen med Anders Martins forældre, Hans Andersen og Ane Marie, som på det tidspunkt blev omtalt som aftægtsmand og aftægtskone på henholdsvis 69 og 67 år. Samtidig var Anders Martin daglejer ved landbrug i Ågerup ved Tølløse. I de kommende år var han husmand og vejmand.

Da Marie blev født i Kvandløse var hendes far, husmand og vejmand, Anders Martin Hansen, 33 år. Hendes mor, Dorthea Marie Pedersen, var 29 år. Der var to ældre brødre: Karl, som var 6 år (født i 1890) og Kristian, som var 2 år (født i 1894). Begge drengene var født i Brændholt, Uggerløse. Familien flyttede til Kvanløse i 1894, to år før Marie blev født. De næste år fik Marie endnu to søskende, Martha, født i 1899, og Peter i 1901.

Da Marie var 6 år døde moderen Dorthea Marie Pedersen den 4. april 1902 på Amtssygehuset (omtalt i kirkebogen som beliggende i Tåstrup, Tveje Merløse?). Det var ret usædvanligt på det tidspunkt at dø på et sygehus, når man var bosat på landet. Moderen blev kun 35 år. Maries øvrige fire søskende var 12 – 8 – 3 år og den yngste er 8 måneder. Anders Martin Hansen var 39 år, da han blev enkemand med de fem små børn. Deres sidste fælles bolig var i Igelsø. Da Maries mor døde i

1902, var farforældrene gamle folk, og Maries farmor Ane Marie døde året efter som 80-årig i november 1903 i Brændholt. Maries farfar Hans Andersen døde i 1912 som 91årig i Holbæk under alderdomsunderstøttelse. Måske har disse farforældre været behjælpelige med at støtte og passe de mange børn, som mistede deres mor i 1902, men det er ikke så sandsynligt, at de har kunnet være til megen nytte på grund af høj alder.

Marie blev bortadopteret 1½ år efter moderens død, som næsten 7½ årig, den 24. sep. 1903 til Ane Jensine og Søren Mogensen, gårdmandspar i Igelsø, barnløse gennem 17 års ægteskab. Herefter har jeg næsten ikke kunnet finde oplysninger om Anders Martin Hansen og hans øvrige fire børn. Dog har den ældste bror, Karl, sin konfirmation i Kvanløse kirke april 1904. Maries farmor døde i Brændholt 1903 og farfaren i Holbæk i 1912.

Maries mor **Dorthea Marie Pedersen** blev født i Værsløv, Skippinge sogn, ca. 10 km. øst for Kalundborg. Hun var også ud af en børneflokk på fire og var en efternøler, da hun blev født den 3. okt. 1866 var hendes far 42 år og hendes mor var 41 år. Der var 6 år til broderen Hans Peder, og Niels Peter Christian var 13 og storesøsteren Birthe Marie var 19 år.

Maries mormor og morfar boede det meste af deres liv i Asmindrup i Værsløv sogn, et par kilometer øst for Kalundborg. Maries mormor hed Boline Petersen født 24. april 1825. Hun stammede fra Kalundborg. Maries morfar hed Peder Nielsen (født 24. sep. 1824) i Aarby, Ars herred, lidt udenfor Kalundborg. Peder og Boline blev gift i 1846 i Værsløv kirke, og fik 4 børn. Ved vielsen er de ganske unge omkring 21 år. Deres fire børn blev født med års mellemrum, og Peder omtales som gårdmand i forbindelse med alle børnenes dåb. Den ældste Birthe Marie blev født året efter vielsen, og den yngste (Maries mor Dorthea Marie) 19 år senere.

Maries morfar Peder Nielsen var 75 år, da han døde den 20. marts 1901, som aftægtsmand med alderdomsstøtte i Asmindrup Mark, Værsløv sogn. Maries mormor Boline Nielsen døde 80 år gammel på Kalundborg Sygehus den 27. dec. 1905, sidste bolig var som aftægtskone i Rørby. Man kan således ikke forestille sig, at Maries gamle mormor, som var enke, kunne træde til og hjælpe, da Maries mor, Dorthea Marie, døde i 1902. Formentlig har Marie ikke haft nogen klar erindring om morforældrene.